13.82h
INRI

Աղօթք կամ Մտածութիւնք զանազանք. Յաղագս Չարչարանաց Տն.

Աղօթք յաղագս երախտաճանաչութեան վասն նորին չարչարանացն:

ՈՐ ՎԱՍՆ փրկութե աշխարհի կամեցար ծնանիլ. Թլփատիլ 'ի հրէից խոտիլ 'ի յուդայէ մատնչէ համբուրիւ մատնիլ. կապանօք կապիլ: Իբրև գառն անմեղ 'ի զենումն ածիլ. նա և առաջի աննայի՝ և կայիափայի, պիղատոսի՝ և հերովդէի անպատկառաբար ածիլ. սուտ վկայիւք ամբաստանիլ: Ապտակօք և նախատանօք կոչկոճիլ. Թքովք Թքանիլ. փշովք պսակիլ. եղէգամբ հարկանիլ՝ երեսօք ծածկիլ՝ հանդերձիւք մերկանալ. 'ի խաչին բևեռօք պնտիլ: Ի խաչին բարձրանալ: Ընդ աւազակսն թուակցիլ. լեղեաւ և քացախիւ զովանալ. և ար

գաւ վերստուգելու։ Դու Տր̄ ինձեւն այսոցիկ գրքոց պատժոց քոց. զորս ես անարժանս վերապատուեցեմ. և ինձեւն սրբոյ խաչին և մահու քոյ ազատեա զիս 'ի պատժոց դժոխոց։ Նա վերաբերել արժանաւորեսցես՝ որով վերաբերեր զաւազակն ը̄ քեզ խաչեցեալ։ Որ ընդ հօր և հոգւոյն սրբոյ կեաս՝ և Թագաւորես յաւիտենականս յաւիտենից. ամէն։

Ա. ժէ աղօթք։

ՏՐ ՅՍ̄ ՔՍ̄. ներ որոյ հրամանաւ բոլորանդամք են եղեալք, և ոչ գոյ՝ որ կարիցէ ընդդիմանալ կամաց քոց։ Որ արժանի արարեր ծնանիլ՝ մկրտանիլ՝ և յառնել ինձեւն մատակարարուէ սրբազնութեանն մարմնոյ քոյ. և ինձեւն հնգից վերաց. և ինձեւն հեղմամբ պատուականագոյն արեան քոյ ողորմեաց մեզ։ Ո՛վ դու զինես հարկաւոր զոր հոգւոց և մարմնոց մերոց։ Ազատեա զմեզ 'ի փորձութէ սատանայի. և յամենեցունց՝ որոց ք զմեզ վշտացեալս զոր ճանաչես։ Նա զմեզ 'ի

4 ծա

ծառայութե՛ քո մինչև 'ի վախճան
ամրապահեա՛։ Նաև հաստատեա ։ Տու
զստոյգ մաքրութի և զբացառութի
զղջման ճշմարիտ մեզ պարգևեա՝ և
զթողութի անցուն մեղանաց զկնի
ելիցն ։ Եւ արա զմեզ՝ զեղբարս՝ ըզ
քորս ․ զբարեկամս՝ և զթշնամիս զմե-
ռեալս սիրել ։ Եւ ընդ անցուն սրբոց
քոց նեռ արքայութե քում առանց
վախճանի ուրախանալ ։ Որ ըն̃ Ս. Հ̃ հօր
և հոգւոյդ սրբոյ կեաս, և թագաւո
րես՝ Ս. Ծ. իշխեսն անցուն յաւիտենից
յաւիտեանս ․ ամէն ։

Ս. կէսօրն Քարոզութն Ս. զօրն ։

Աղաչեմ զքեզ Տր Յս. 'ի ձեռն
այնոցիկ վիրաց քոց կենսաբերաց.
զորս կրեցեր 'ի խաչին սակս փրկութե մե-
րոյ ։ Յորոց հոսեցաւ այն պատուակա
նագունեղ արիւնն. որով եղեաք փըր
կեալք ։ Սիրաւորեա զհոգի իմ զայս
զմեզզասմակարդ՝ յաղագս որոյ իսկ մե
ռանիլ ճոհաւորեցար ։ Սիրաւորեա
զսա հրեղինիւ և կարողագոյնեղիւ սլա
քաւ քոյոյ զահանդակի սիրոյ ։ Խոցեա

զախտս իմ սրով քոյոյ ըղձի. որ զի
տառապեցի քեզ հոգի իմ. սիրով քով զի
խաւարեալ եմ. այնպէս, զի յայնմանէ
զիրկ սիրոյ քոյ յորդագոյնք հեղցին
արտասուք ՚ի տուընջեան և ՚ի գիշերի։
Հայր Տր̃, հայր՝ աղաչեմ, զայս զկարծ
րացեալ միտս իմ գթածիւ և կարօ
զիւ սուսերաւ սիրոյ քոյ. և զի հաբար
առ ներքնագոյն սենեակս կարողագու
նիւ զօրութե̃։ Որ կեաս՝ և թագաւո
րես յաւիտենից յաւիտեանս. ամէն։

Մտածութիւնք գորովանականք. Յաղագս չարչարանացն Քի։

ՈՎ ՏՐ ՅՍ ՔՍ. երկրպագանեմ
քեզ ՚ի խաչին կախեալ. զպսակ
փշեղէն ՚ի գլխոյ բարձեալ՝ Աղաչեմ
զքեզ՝ զի զիս խաչ քո ազատեսցէ ՚ի
հրեշտակէ գանողէ. ամէն։

Հայր մեր որ։ Ողջոյն քեզ։.

ՈՎ ՏՐ ՅՍ ՔՍ, երկրպագանեմ
քեզ ՚ի խաչին խոցեալ. զլեղի և
զքացախ ըմբեալ. Աղաչեմ զքեզ՝ զի
վէրք քո լիցին այցելութի անձին իմոյ.
ամէն։ Հայր մեր։ Ողջոյն Մարիամ։

ՈՎ Տ՟Ր Յ՟Ս Ք՟Ս. վ՟ն այնորիկ դառնութե՟. զոր վ՟ն իմ ողորմելւոյս տարար ՚ի խաչին. մինչեւ անդ նոյն ժամուն, յորժամ ազնուական հոգին քո արտաքս ել յօրհնեցելոյ մարմնոյ քումմէ: Աղաչեմ զքեզ՝ ողորմեաց հոգւոյ իմոյ յելանելն իւրում: և վերաբերեա զնա ՚ի կեանս մշտնջենաւորս. ամէն:

Հայր մեր: Ողջոյն Մարիամ:

ՈՎ Տ՟Ր Յ՟Ս Ք՟Ս. երկրպագանեմ քեզ ՚ի գերեզմանի ծածկեալ՝ զմռռսաւ և հալուէիւ օծեալ: Աղաչեմ զքեզ՝ զի մահ քո լիցի ինձ կեանք. ամէն:

Հայր մեր: Ողջոյն Մարիամ:

ՈՎ Տ՟Ր Յ՟Ս Ք՟Ս. երկրպագանեմ քեզ յիջանելն առ ստորինս. և յազատելն զգերեալս: Աղաչեմ զքեզ. մի թողցես զիս անդ ներքագնայ. ամէն.

Հայր մեր: Ողջոյն Մարիամ:

ՈՎ Տ՟Ր Յ՟Ս Ք՟Ս. երկրպագանեմ քեզ ՚ի յառնելն ՚ի մեռելոց. համբառնալն յերկինս. և նստիլն ընդ աջ

մէ հօր· Աղաչեմ զքեզ· զի անդ քեզ
հետևիլ· և ընդ քեզ յարամնալ առ
ժանկացայց· ամէն։

Հայր մեր։ Ողջոյն Մարիամ։

ՈՎ ՏԷՐ ՅՍ ՔՍ· հովիւ բարի· զոր
դարս տնօրապահեա· զմեղաւորս
արդարացո· անցուն հաւատացելոց
ողորմեաց· և քաւիչ լեր ինձ առաւել
մեղաւորիս· ամէն։

Հայր մեր։ Ողջոյն Մարիամ։

Յաղագս եօթանց բանիցն՝ զորս Քս ի խաչին
կախեալ ասաց· Աղօթք։

ՏԷՐ ՅՍ ՔՍ· Որդի Այ կենդա
նւոյ· որ 'ի խաչին կախեալ ասա
ցեր· Հայր թող սոցա՝ զի ոչ գիտեն
զինչ գործեն։ արա, զի և ես սիրով քով
թողցեմ հանուրց իմոց չարարարաց։
Եւ որ ասացեր աւազակին· այսօր
ընդ իս իցես 'ի դրախտին։ արա զիս
այնպէս կեալ· զի ներ ժամուն մահու
իմոյ ասասցես ինձ· այսօր ընդ իս իցես
ներ դրախտում։ Եւ որ ասացեր մօր
քոյ· կին դու՝ ահա որդի քո· ապա

զկնի աշակերտին. ահա մայր քո: արա
զի մօր քո ինձ ընկերակցեսցի իղձ
քոյական. և սէր ճշմարիտ: Եւ որ
ասացեր՝ էլի, էլի, լամա սաբաքթա
նի. այս է. Աստուած իմ Աստուած իմ. ընդէր թո
ղեր զիս: արա զիս, ասել ներ ամ̃ցուն
հալածանաց և նեղութեանց իմոց: Հայր
իմ, Տէր իմ, ողորմեա ինձ մեղաւորիս:
և օգնեա ինձ. Թագաւոր իմ, և Աստուած
իմ: որ քոյով արեամբ պատուականաւ
փրկեցեր զիս: Եւ որ ասացեր՝ ծա
րաւ եմ: արա, զի միշտ ծարաւեսցայց
քեզ աղբերդ ջրոյ կենդանւոյ: Եւ
որ ասացեր. Հայր՝ ի ձեռս քո աւանդ
դեմ զհոգի իմ: ընկալ զիս ՚ի վերա
դառնալս առ քեզ:

Եւ որ ասացեր՝ ահա կատարեալ է:
արա զի արժանացայց լսել զայն զքաղց
րագոյն ձայնն քո՝ այսինքն. եկ՝ բարեր
կամ իմ. օրհնեալ իմ. հարսն իմ: Եկ,
զի ընդ իս շարավերեսցիս՝ ընդ հրեշ
տակաց և սրբոց իմոց ներ արքայութեն
իմում խրախանալ՝ զուարճանալ՝ և յա
րանալ՝ ՚ի ձեռն անվախճանից յաւի
տենից յաւիտեանս. ամէն:

Ողջունատուութիւնք առ ամենայն անդամս
Քրիստոսի: և ընծան իւր առ նորին
ցանկնարարութիւնս:

Ո՛ղջ եր սարսափելի հանդերձ զօրութեց Գլուխ Տն Յի Քի կենսատուի մերոյ՝ սակս մեր փշովք պսակեալ՝ և եղեգամբ հարեալ: Ո՛ղջ եր գեղեցկագոյն կենսատուի մերոյ Յի Քի դէմ. սակս մեր թքովք և ապտակովք հարեալ: Ո՛ղջ երուք քաղցրագոմեղք Տն Յի Քի կենարարին մերոյ ականք. սակս մեր զարտասուս հեղեալ: Ո՛ղջ եր մեղրակաթ բերան, և կոկորդ հաճեղագունեղ Տն մերոյ Յի Քի. սակս մեր լեղեաւ և քացախիւ զօշացեալ: Ո՛ղջ երուք ականջք ազնուականագունեղք Տն Յի Քի կենարարին մերոյ. սակս մեր նախատանօք և արհամարհանօք առնըզցեալք:

Ո՛ղջ եր պարանոց խոնարհ Յի Քի. սակս մեր կապուափնատեալ. և թիկն արքագոյն սակս մեր գանեալ: Ո՛ղջ երուք պատուէլիք Տն մերոյ Յի Քի ձեռք և բազուկք. սակս մեր ՚ի խաչին տարածեալք:

Ողջ եր լանջ կակղագոյն Տ՟ն մերոյ Յ՟ի Ք՟ի կենարարին մերոյ. սակս մեր ներ տանջանաց վշտագնեալ:

Ողջ եր կող փառաւորագոյն Տ՟ն մերոյ Յ՟ի Ք՟ի. սակս մեր տեգաւ զենուորին պատառեալ: Ողջ երուք Տ՟ն Յ՟ի Ք՟ի կենարարին մերոյ նուիրեալք ի թուլթէ ծունգք. սակս մեր յաղօթս խոնարհեալք: Ողջ երուք Տ՟ն Յ՟ի Ք՟ի կենարարին մերոյ ոտք երկրպագելիք. սակս մեր բեւեռօք պըրկեալք: Ողջ եր բոլոր մարմին Յ՟ի Ք՟ի. սակս մեր 'ի խաչին կախեալ. վիրաւորեալ՝ մեռեալ՝ եւ թաղեալ: Ողջ եր արիւն աղնուագունեղ 'ի մարմնոյ Տ՟ն Յ՟ի Ք՟ի կենարարին մերոյ՝ սակս մեր հեղեալ: Ողջ եր սրբագունեղ Տ՟ն մերոյ Յ՟ի Ք՟ի հոգի՝ 'ի խաչին վ՟ն մեր 'ի ձեռս հօր աւանդեալ:

Որում աւանդ մանր քեզ աւանդեմ, այսօր եւ զօրհանապազ զհոգի իմ. ըզկեանս իմ. զսիրտ եւ զմարմին իմ: զամենեսեան զզգայարանս՝ եւ զկրակուեսս զամենեսեան զբարեկամս. զբարերարս՝ զորդիս՝ զարիւնակիցս իմ. զհոգիս

 ծնողաց.

ծնողաց՝ եղբարց՝ և ամենեցուն բարեկամաց՝ նաև չարակամաց իմոց. զեմեզ հովանանալ՝ և զմեզ խրկել. և ամրափակել արժանաւորեսցես յամենից նենգութեց թշնամեաց մերոց. երևելեաց և աներևութից. այժմ և առ յաւիտեան. ամէն:

Աղօթք առ Երրորդութեան նոյն Սրբոյն:

Աղաչեմ զքեզ տիրուհի սրբուհի Մարիամ մայր Ա. Յ. գթութեամբ զեղեալ րաղղացեալ: վեհագունի թագաւորին դուստր: Մայր փառաւորագոյն. մայր որբոց. մխիթարութիւն վտարանդելոց. ճանապարհ մոլորելոց. ողջութիւն ախտացեալ ՚ի քեզ յուսացելոց. Կոյս նախքան զծնունդն. կոյս նաև ծննդեան. և կոյս յետ ծննդեան. Աղբիւր ողորմութեան. աղբիւր առողջութեան, և շնորհի. աղբիւր մխիթարութեան, և քաղցրութեան. աղբիւր գթութեան, և խնդութեան. աղբիւր կենաց և թողութեան: Ի ձեռն այնորիկ սրբոյ և անճառելւոյ խնդութեան. որով ցնծացաւ հոգի քո. նոյնժամ ժա

մամ՝ յորում քեզ ի ձեռն գաբրիէլի
հրեշտակապետի աւետարանեալ և
յղացեալ եղեր որդին Ա̃յ: Եւ ի ձեռն
այնորիկ սիրոյ և անճառելւոյ խոնար
հութեան. նորում դու պատասխանե
ցեր հրեշտակապետին գաբրիէլի: ա
հաւասիկ կամ աղախին Տ̃ն. եղիցի
ինձ ըստ բանի քում: Եւ ի ձեռն այնո
րիկ Ա̃ծային մատակարարութե. զոր
յայնժամ ներգործեաց 'ի քեզ հոգին
սուրբ: Եւ ի ձեռն անճառելւոյ շնորհի
գթութեան. ողորմութեան. սիրոյն. և
խոնարհութեան. ի ձեռն որոց որդին քո
Տ̃ր մեր Յ̃ս Ք̃ս էջ առնուլ զմարդ
կային մարմին. ներ վերապատուեցե
լում արգանդում քում: Եւ ի ձեռն
փառաւորագոյնեղի ուրախութեան.
զոր ընկալար յորդւոյ քումմէ և Տ̃է
մերմէ Յ̃է Ք̃է: Եւ ի ձեռն այնո
րիկ սիրոյ և մեծագոյնեղի չարչա
րակցութեանն՝ և դառնագոյնեղի
տրտմեղ վշտի՝ զոր ընկալար. յորժամ
զորդին քո զՏ̃ր մեր Յ̃ս Ք̃ս առաջի
խաչին մերկացեալ՝ և 'ի նմա բարձրա
ցեալ՝ կախեալ՝ խաչեցեալ՝ վիրաւո

 րեալ՝

րեալ՝ ’ի ծարաւելոյն զդառնագոյն ըմ
պելոյն՝ զլեղի և զքացախ բերանոյ նր̃
առեղեալ տեսեր: Օ չէ՞ր մշտաղաղակէլոյն
լուեալ. և զմեռանելոյն տեսեր: Եւ ի-
ձեռն հնգից վիրաց նորոյ որդւոյ
քոյ: Եւ ի ձեռն դառնադառն աղեաց
քոց. մն̃ սաստկագունի ցաւոյ վիրաց
նր̃. և ի ձեռն ցաւոյն զոր ընկալաւ. յոր
ժամ տեսեր զնոսա վիրաւորեալ: Եւ ի
ձեռն աղբերաց արեան նր̃. և ի ձեռն
ամենեցուն ձերեց նր̃. և վիրաց սրտի
քոյ՝ և ի ձեռն աղբերացն արտասուաց
քոց: Օ ի յորժամ ամենեքումբք սըր
բովք և ընտրելովք Այ̃ եկեղեցես:
և փութացի յօգնութի̃ և մխիթա
րութի̃ ինձ. ներ ամենեցուն աղօթից
և խնդրուածոց իմոց: Ներ ամ̃յն
տառապանաց և հարկաւորաց իմոց.
և ներ ամենեցուն այնոցիկ իրաց՝ ներ
որոց ես զպարտիմն եմ առնելոց. խօսե
լոց. կամ խորհելոց յամ̃ աւուր. ’ի գի
շերի և ’ի տունջեան՝ ’ի ժամուս և
’ի պահուս կենաց իմոց: Եւ ինձ պաշ
տօնէի քոյ հայցեսցես ’ի ցանկալւոյ որ
դւոյ քումմէ Տ̃է մերմէ Յ̃է Ք̃է.

 ամ̃յն

ամենեցուն առաքինութեանց զշարաւրու-
թիւն. հանդերձ ամենայն ողորմութեամբ
և մխիթարութեամբ։ Ամենայն խորհրդա-
կցութեամբ և օժանդակութեամբ. ամենայն
որհնութեամբ և սրբագործութեամբ. ամենայն
փրկութեամբ՝ խաղաղութեամբ՝ և յուսա-
դրութեամբ։ Ամենայն խնդութեամբ՝ և ուրա-
խութեամբ։ Նա և զառատութիւն ամենեցուն
բարեաց հոգևորաց. և զբաւականու-
թիւն մարմնաւորաց։ և զշնորհս սրբոյ
հոգւոյն. որ զիս բարեպէս ի ձեռն
ամենեցուն շահաւէտարգեցէ։ Ո հոգի իմ
պահեցէ. զմարմին իմ կառավարե-
ցէ՝ և հովանաւորեսցի։ զմիտս իմ
ուղղեցէ. զբարս յարդարեսցէ. ըզ-
գործս ընկալցի. զմտածութիւնս սրբո
ձերկայացուսցէ։ Անցելոց չարացն նե-
րեսցէ՝ ի ներկայէն մաքրեսցէ։ և զա-
պառնին ջանդարտեցուսցէ. զկեանս
պայծառեալս և զմահ իմ ինձ առաւարես-
ցէ. զհաւատ՝ զյոյս՝ և զսէր ինձ բաշ-
խեսցէ՝ Ամենայն հաւատոյ հաստա-
տաբար հաւատալ. և զհրամանս պա-
տուիրանի պահել զիս արասցէ։ զգա-
յարանս մարմնոյ իմոյ կառավարեսցէ՝ և

հովանաւորեսցի։ Եւ ՚ի մեղաց մահու-
չափից զիս միշտ փրկեսցէ՝ և պաշտ-
պանեսցէ մինչև ՚ի վախճան իմ։ Զա-
ղօթս զայսոսիկ հեզութեամբ լուիցէ՝ և
ընկալցի. և զկեանս մշտնջենաւորս
ինձ պարգևեսցէ։ Դու. և միջնոր-
դեա վասն իմ քաղցրագոյն կոյս։ Մա-
րիամ մայր Ա՟յ և ողորմութեան. ամէն։

Աղ՟ յանձնաւորութեան առ կոյսն Մարեամ։

Ո՛վ տիրուհի իմ, սրբուհի Մարիամ. զիս ՚ի քո օրհնեալ հաւատդ. և յուրաքանչիւր ընդ պաշտպանութի՛ և ՚ի ծոց ողորմութեան քո՝ այսօր՝ և զօրհանապազ. և ՚ի ժամու ելից իմոց պահեա։ Եւ զհոգի իմ և զմարմին իմ քեզ յանձնեմ. զամ զյոյս իմ և զմխիթարութիւն իմ։ զամէն զտառապանս՝ և զաղէտս իմ։ զկեանս և զաւարտ կենաց իմոց քեզ ապաստան առնեմ։ Որպ զի ի ձեռն քոյոյ արժանաւորութեան. ամենեքեան իմայինք ուղղեսցին. և յարդարեսցին գործք ըստ քոյոյ և քոյոյ որդւոյ կամօք. ամէն։

Այլ ողորմեա առ հոգին։

Ով մարիամ Ա.ծածին. և կոյս շնոր-
հազարդ՝ ամենեցուն վշտագնելոց առ-
քեզ աղաղակողաց մխիթարիչ ճշմա-
րիտ։ Ի ձեռն այնորիկ մեծի ուրա-
խութեան որով մխիթարեցար. յոր-
ժամ ծանեար զՏէր Յս̃՝ յաւուր եր-
րորդի 'ի մեռելոց անվշտամնալի յա-
րուցեալ. լիցիս մխիթարիչ հոգւոյ
իմոյ. և առ նոյն՝ քոյոյ և Ա.Ծ ծնի-
ցեալ միածինն՝ յաւուրն նորագունի.
յորժամ հանդերձ հոգւովդ և մարմ-
նով եղէց յառնելոց. յաղագս իւր̃քչիւ-
րոց իմոց արարելոց հաշիւն հատուցա-
նելոց։ Զիս արժանաւորեցուսցես
օգնել, զի 'ի զգաւամանէ դատապար-
[illegible] թէ յարակայի ի ձեռն քո գթած-
մայր և կոյս կարացից զերծանիլ՝ և
ընդ ընտրելոցն Ա.Ծ ամենեցուն՝ առ
մշտնջենական ուրախութեան բարե-
բախտութեն հասանիցեմ. ամէն։

ԼԻՏԱՆԻԱ:

Պաղատանք որք Սաղմեանք Լօրետոն-Հայոց
նուաճեն Սարգիսայ:

Տէր ողորմեա. Քրիստոս ողորմեա:
Տէր ողորմեա. Քրիստոս լուր մեզ:
Քրիստոս ունկնդիր լեր մեզ:
Հայր երկնաւոր Աստուած ողորմեա մեզ:
Որդի փրկիչ աշխարհի Աստուած ողորմեա մեզ:
Հոգի սուրբ Աստուած ողորմեա մեզ:
Սուրբ երրորդութիւն մի Աստուած ողորմեա մեզ:
Սրբուհի Մարիամ. աղօթեա վասն մեր:
Սրբուհի Աստուածածին աղօթեա վասն մեր:
Սրբուհի կոյս կուսանաց. աղօ.
Մայր Յիսուսի Քրիստոսի. աղօ.
Մայր Աստուածային շնորհի. աղօ.
Մայր մաքրագոյն. աղօ.
Մայր ժուժկալ. աղօ.
Մայր անխախտ. աղօ.
Մայր անապական. աղօ.
Մայր ցանկալի. աղօ.
Մայր զարմանալի. աղօ.
Մայր ստեղծչին. աղօ.
Մայր կենարարին. աղօ.

Կոյս խորագէտ.   աղօ.
Կոյս պատուելի.   աղօ.
Կոյս հռչակելի.   աղօ.
Կոյս կարող.   աղօ.
Կոյս հանդարտ.   աղօ.
Կոյս հաւատարիմ.   աղօ.
Հայելի արդարութ̃ե.   աղօ.
Աթոռ իմաստութե.   աղօ.
Պատճառ մերոյ խնդութ̃ե.   աղօ.
Անօթ հոգևոր.   աղօ.
Անօթ պատուելի.   աղօ.
Անօթ կնքեալ ուխտաւորութ̃ե.   աղօ.
Վարդենի փթթեալ.   աղօ.
Աշտարակ Դաւթեան.   աղօ.
Աշտարակ փղոսկրեայ.   աղօ.
Տուն ոսկեղէն.   աղօ.
Տապանակ ուխտի.   աղօ.
Դուռն երկնային.   աղօ.
Աստղ առաւօտու.   աղօ.
Ողջութ̃ի հիւանդաց.   աղօ.
Ապաւէն մեղաւորաց.   աղօ.
Մխիթարիչ վշտացելոց։   աղօ.
Օգնական Քրիստոնէից.   աղօ.
Թագուհի հրեշտակաց.   աղօ.
Թագուհի նահապետաց.   աղօ.

Թագուհի Մարգարէից.   աղօ.
Թագուհի Առաքելոց.   աղօ.
Թագուհի Մարտիրոսաց.   աղօ.
Թագուհի Խոստովանողաց.   աղօ.
Թագուհի Կուսանաց.   աղօ.
Թագուհի ամենայն սրբոց.   աղօ.

Գառն Ա.ծ որ բառնաս զմեղս աշխարհի. խնայեա՛ ՚ի մեզ Տէր։
Գառն Ա.ծ որ բառնաս զմեղս աշխարհի. լուր մեզ Տէր.
Գառն Ա.ծ որ բառնաս զմեղս աշխարհի. ողորմեաց մեզ։

Ընդ հովանեաւ քոյոյ պահպանութե՛ թաքչիմք. սրբուհի Ածածին. զխնդրուածս մերայինս մի՛ անտես արասցես ներ մերոց հարկաւորութեց։ այլ ՚ի բովանդակից կորստենց փրկեա՛ զմեզ միշտ կոյս փառաւորագոյն, և օրհնեալ։ Տող։ Աղօթեա վասն մեր սրբուհի Ածածին։ Պատասխանի. զի արժանաւորք լիցուք խոստմանն Ք. Տող. Տէ՛ր լուր աղօթից իմոց. Պատասխ. աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ։

Աղօթք ։

Զքոյական շնորհ՝ աղաչեմք Տէր՝ հեղ-
ջ՝ի սիրտս մեր․ զի որք հրեշտակին
աւետաւորանութեամբն զՔրիստոսի որդւոյ քոյ
զմարմնաւորութիւն ծանեաք ։ Ի ձեռն
չարչարանացն և խաչի առ յարութեան
փառս վերածեսցիմք՝ ի ձեռն նորին
Քրիստոսի Տեառն մերոյ ։ Պատասխանի ։ ամէն ։
Տող․ Օրհնեսցուք զՏէր․ Պատա ։
Աստուծոյ գոհութիւն ։

Աղօթք Ճաշոյն Պուրիֆիքօրէ հայրապետին․ որ
ասանանի բացատրութեան եօթներորդ օր
մտացն աղաշխարհականաց ։

Սուրբ Յիսուս բան հօր․ և ճառա-
գայթ հայրենեաց փառացն․ առ որ
ցանկան հրեշտակք ընդ առաջ հայել ։
Այսօր զի՞մ առնես զկամս քո․ զի ՚ի հօր
գրկոյ քումն բարութեան ամենորդեալ
առ երևանելին այն հասանեցիմ քաղաք,
ուր տանօր է որ յարակայական ։ և մի
անմեղն հոգի ։ ուր անձնօր է սոնյգ այս
հովութեան․ և ապահով մշտնջենաւոր
րկութեան․ և մշտնջենաւոր անդորրու-

Ե 2 թեան

թիւն. և անդորր բարեխաւսութի. և բարեբախտ համբերութի. և համեղ քաղցրութի: Աւրհնօր դու Տէր ընդ հօր և հոգւոյն սրբոյ կեաւս՝ և թագաւորես՝ իշխեսն անվախճանից յաւիտեանց յաւիտենից: ամէն:

Աղօթք առ Յս:

Ով բարի Յս. ով գթածագոյն Յս. ով քաղցրագոյն Յս. ով Յս որդի Մարիամու կուսի՝ լի ողորմութեամբ և գթութեամբ: Ով քաղցր Յս. ըստ մեծի ողորմութեան քում ողորմեաց ինձ: Ով հեզագոյն Յս. զքեզ աղաչեմ. իշխեսն այնորիկ արեան պատուականի՝ զոր վս մեղաւորաց հեղու՛ կամեցար. ոչ զի բարձցես զամէն զանօրէնութիւս իմ. և յիս հայեսցիս յողորմելիս և յանօրժանս խոնարհաբար զօրից զխնդրիս. և զայս անուն զքո Յս կոչելով: Ով անուն Յս, անուն քաղցր: անուն Յս, անուն ուրախալից: անուն Յս, անուն զօրացուցիչ: զինչ արդեօք է Յս. եթէ ոչ կեցուցիչ: Արդ ուրեմն Յս, վս ա-

նուան սրբոյ քոյ լեր ինձ Յս̄. և կեցո
զիս: Մ՛ի թողցես զիս դատապարտիլ՝
զոր դու յոչընչէ ստեղծեր: Ով քաղցր
Յս̄՝ մի կորուսցէ զիս անօրէնութի՟
իմ. զոր արար ամենակարօղ բարերա՟
րութի՟ քո: Ով քաղցր Յս̄՝ վերածա՟
նիր՝ որ ինչ քո է. և ջնջեա՛՝ որ ինչ օտա
րին է: Ով բարեգոյն Յս̄՝ ողորմեաց
ինձ, մինչ ժամանակ է ողորմելոյ. մի
դատապարտեսցես զիս 'ի ժամանակի
դատելոյ: զինչ օգուտ է քեզ յարե
նէ իմմէ եթէ իջանիցեմ յապականու
թիւն: ոչ թէ մեռեալք օրհնեսցեն
զքեզ Տր̄ Յս̄. և ոչ ամ̄ էքեան որք
իջանեն 'ի դժոխս: Ով սիրելագոյն
Յս̄. ով ըղձալագոյն Յս̄. ով հեզա
գոյն Յս̄: Ով Յս̄. Յս̄. Յս̄. թոյլ տուր
ինձ մտանել 'ի թիւ ընտրելոց քոց:
Ով Յս̄՝ ողջութի՟ 'ի քեզ հաւատա
ցելոց: Ով Յս̄ սփոփութի առ քեզ
ապաւինողաց: Ով Յս̄ քաղցր թո
ղութի՟ ամէնցուն մեղաւորաց: Ով Յս̄
որդի Մարիամու կուսի՝ հեղ յիս
զշնորհս՝ զիմաստութի՟՝ զսէր՝ զմաք
րութի՟՝ և զխոնարհութի՟. զի կարող

ցից զքեզ կատարելապէս սիրել. զքեզ
գովել. քեւ պտղաբերիլ. և՛ ի քեզ փա
ռաւորիլ։ Եւ ամէն որք վերակոչեն
զանուն քո՝ որ է Յս̃. Քս̃ մերն։

Պաղատանք առ անուն Յի̃։

Տէր ողորմեա ցզ. Քս̃ ողորմեա ցզ.
Տէր ողորմեա ցզ. Քս̃ լուր մեզ.
Քս̃ ունկնդիր մեզ.
Հայր երկնաւոր Ած̃ ողորմեա ցմեզ։
Որդի փրկիչ աշխարհի Ած̃ ողորմ.
Հոգի սբ̃ Ած̃ ողորմեա մեզ.
Սբ̃ երրորդութիւն մի Ած̃ ողորմեաց.
Յս̃ որդի Ած̃ կենդանւոյ՝ ողորմեաց
մեզ։
Յս̃ կարողագոյն. ողորմ.
Յս̃ հզօրագոյն. ողորմ.
Յս̃ կատարելագոյն. ողորմ.
Յս̃ փառաւորագոյն. ողորմ.
Յս̃ սքանչելագործ. ողորմ.
Յս̃ համեղագոյն. ողորմ.
Յս̃ սիրելագոյն. ողորմ.
Յս̃ պայծառագոյն քան զարեգակն.
ողորմեաց մեզ.

Մ̃ չքնաղագոյն քան զլուսին. ողոր.
Մ̃ փայլունագոյն աստեղք. ողոր.
Մ̃ զարմանալի. ողոր.
Մ̃ ցանկալի. ողոր.
Մ̃ պատուելի. ողոր.
Մ̃ խոնարհագոյն. ողոր.
Մ̃ [illegible]քատագոյն. ողոր.
Մ̃ հեզագոյն. ողոր.
Մ̃ համբերողագոյն. ողոր.
Մ̃ հնազանդագոյն. ողոր.
Մ̃ մաքրագոյն. ողոր.
Մ̃ սիրող մաքրութե̃. ողոր.
Մ̃ սիրող խաղաղութե̃. ողոր.
Մ̃ սիրող մեր. ողոր.
Մ̃ հայելի կենաց. ողոր.
Մ̃ յարածոյց առաքինութե̃. ողոր.
Մ̃ գովեստ քարոզաց. ողոր.
Մ̃ նախանձախնդիր հոգւոց. ողոր.
Մ̃ ապաւէն մեր. ողոր.
Մ̃ հայր աղքատաց. ողոր.
Մ̃ մխիթարութի̃ վշտագնելոց. ողոր.
Մ̃ գանձ հաւատացելոց. ողոր.
Մ̃ ակն մեծագին. ողոր.
Մ̃ շտեմարան կատարելութե̃. ողոր.
Մ̃ բարեխ. հովուի ոչ խարաց. ողոր.

Յս̄ աստղ ծովային · ողորմ ·
Յս̄ լոյս ճշմարիտ · ողորմ ·
Յս̄ իմաստութի՛ն մշտնջենաւոր · ողորմ ·
Յս̄ բարութի՛ն անվախճան · ողորմ ·
Յս̄ ուրախութի՛ն հրեշտակաց · ողորմ ·
Յս̄ թագաւոր նահապետաց · ողորմ ·
Յս̄ ներշնչող մարգարէից · ողորմ ·
Յս̄ վարդապետ առաքելոց · ողորմ ·
Յս̄ ուսուցիչ աւետարանչաց · ողորմ ·
Յս̄ զօրութի՛ն մարտիրոսաց · ողորմ ·
Յս̄ լուսաւոր խոստովանողաց · ողորմ ·
Յս̄ փեսայ կուսանաց · ողորմ ·
Յս̄ պսակ ամենից սրբոց · ողորմ ·
Քաւիչ լեր · ներեա մեզ Յս̄ ·
Քաւիչ լեր · ունկնդիր մեզ Յս̄ ·
Յամենայն չարէ · փրկեա զմեզ Յս̄ ·
Յամենից մեղաց փրկեա զմեզ Յս̄ ·
Ի բարկութենէ քումմէ փրկեա զմեզ Յս̄ ·
Ի խարդախութենէ բելիարայ փրկեա զմեզ Յս̄ ·
Ի մահտարաժամէ · 'ի սուրէ · և 'ի պատերազմէ փրկեա զմեզ Յս̄ ·
Յ պատուիրանազանցութենէ հրամանի քոյ փրկեա զմեզ Յս̄ ·

Յամենից չարընթացից· փրկեա·
Ի ձեռն գալստեան քո· փրկեա·
Ի ձեռն ծննդեան քո· փրկեա·
Ի ձեռն թլփատութե քո· փրկեա·
Ի ձեռն ցաւոց քոց· փրկեա·
Ի ձեռն վշտաց քոց· փրկեա·
Ի ձեռն մահու քո· փրկեա·
Ի ձեռն յարութե քո· փրկեա·
Ի ձեռն համբարձման քո· փրկեա·
Ի ձեռն ուրախութեց քոց· փրկեա·
Ի ձեռն փառաց քոց· փրկեա·
Ի ձեռն համեղագունի կուսածի մօր քո փրկեա զմեզ։

Գառն Ա՟Յ՟ որ բառնաս զմեղս աշխարհի· խնայեա՛ ի մեզ Յս՟·
Գառն Ա՟Յ՟ որ բառնաս զմեղս աշխարհի· ունկնդիր մեզ՝ Յս՟·
Գառն Ա՟Յ՟ որ բառնաս զմեղս աշխարհի· ողորմեաց մեզ՝ Յս՟։
Յս՟ Քս՟՝ լուր մեզ·
Յս՟ Քս՟՝ ունկնդիր մեզ·
Տր՟ ողորմեաց· Քս՟ ողորմեա·
Տր՟ ողորմեաց։ Հայր մեր որ յերկինս։
Ողջոյն քեզ Մարիամ։
Տր՟ լուր աղօթից իմոց· աղաղակ իմ [illegible] առ քեզ եկեսցէ· Ա[illegible]

Մաղթ. երանելւոյն Եփրեմի ասորւոյ
ճգնաւորի:

Շնորհեա ինձ ողորմած Աստուած. որ
քեզ հաճոյք են. ջերմեռանդես
ցանկալ. խոնարհութեամբ հետազօտել.
ճշմարտապես ճանաչել. կատարելա-
պես առ ի ստանալ. ՚ի գովութիւն և փառս
անուան քո։ Կարգաւորեա զկեանս
իմ. և զորինչ յինէն պահանջես,
զի արարից. ընծեռեա, զի գիտացից. և
տուր հետևել որպէս պարտ է՝ և պատշա-
ճի հոգւոյ իմոյ։ Տուր ինձ Տէր Աստուած իմ.
՚ի մէջ յաջողուածոց և ներհակաց ոչ
նուաղել. զի ներ նոցա ոչ վերամբառ-
նայց. և ներ սոցա ոչ նուաստացայց։
Յաղագս ոչինչ իրաց ուրախացայց՝ կամ
վշտացայց. եթէ ոչ որինչ վերաբերի-
առ քեզ. կամ յետս նահանջէ ՚ի քէն։
Ոչ ումեք հաճոյանալ խնդրեցից՝ կամ
անհաճոյանալ երկեայց, եթէ ոչ
քեզ։ Տգեղացին ինձ Տէր ամենայն ար-
տաքինք. և փափագելի ինձ եղիցին
քոյք ամենքն վր քո։ և դու Տէր Աստուած պատ-
ուականագոյնք։ Սպասաւորութիւն զխո-
րախութեան՝ որ է առանց քեզ. և ոչ

ումեք ըղձացայց • որ է արտաքոյ քո •
Դիւրացուցէ զիս Տր աշխատանք •
ցք են վասն քո • տաղտկալի լիցի ինձ
ամ հանգիստ • որ է առանց քո •
Յաճախապէս տուր ինձ Տր զմիտս
առ քեզ ուղղել • և ներ լքման իմոյ ընդ-
ձախառ-ըրկցելոյ ցաւելոյն մաքրութե
զուգակշռել • Արա զիս Տր Աճ հնա
զանդ՝ թարց ընդդիմաբանութե •
Աղքատ՝ թարց վհատութեան •
Ժրեալ՝ առանց ապականութե • Համ
բերող՝ առանց տրտնջման • Խոնարհ՝
թարց մտայոյզ կեղակարծութեան •
Ու խրախ՝ առանց ընդդարձակութե •
Տրտում՝ թարց նուացընկեցութե •
Փութացօղ առանց ծանրութե • Արագ
թարց թեթեւութե • Երկիւղած •
թարց յուսահատութե • Ճշմարիտ
առանց երկբայութե • Գործունեայ
բարեաց՝ թարց վաղվաղկոտութե •
Ժտրձաւ որս ուղղել թարց վերամ
բարձութե • Զիս ինքն ինչ չինել բա
նիւ և յարուցուցիչ՝ առանց խարդա
խութե • Տուր ինձ Տր Աճ զմիտս ը[illegible]
դամծն • զոր ոչ ինչ զբաղեալ խոկուէ[illegible]

տարամերժեսցէ 'ի քէն : Տուր զազ-
նուութիւն· զոր ոչ ինչ ստորային անպա-
տեհ ախտ արտաքարշեսցէ : Տուր
զուղղութիւն· զոր ոչոք պատրային դի-
տումն ձախողակի թիւրեսցէ : Տուր
զանյաղթութիւն· զոր ոչ ինչ փշրեսցէ
հալածումն : Տուր զփրկութիւն· զոր
ոչոք թիւր և զազրալի ախտ ինքեան
գրաւեսցէ : Ընծեռեա ինձ Տ՟ր Յ՟ս
իմ զիմացականութիւն զքեզ ճանաչե-
լոյ : զխիղճ, զքեզ խնդրելոյ : զիմաստու-
թիւն, զքեզ գտանելոյ· զանդրադար-
ձումն, քեզ բարեհաճոյանալոյ : զյարա-
մնացութիւն՝ զքեւ հաստատապէս փարե-
լոյ : Բողովք հարուածօք վիրաւորիլ
'ի ձեռն ապաշխարանաց· քողովք բա-
րեբարութեամբ՝ իբրու ներ ճանապա-
հում 'ի ձեռն շնորհաց : բայց սակայն·
քողովք ուրախութեամբ ներ հայցեմնուս
պտղաբերել 'ի ձեռն փառաց· որ ընդ
Հ՟Ր՝ և Հոգւոյդ սրբոյ կեաս և
թագաւորես Ա՟Ծ· իձեռն ամենեցուն
յաւիտենից յաւիտեանս · ամէն :

Ա. ՃԻ. Աղօթք երանելւոյն Թովմասու ակուի-
նացւոյ. նախ քան զընթերցումն:

Արարիչ անճառելի. որ 'ի գանձա-
րանաց իմաստութեան քո՝ երիս
զիշխանաւորութիւս պարուց հրեշտա-
կաց քաջերևեցուցեր: և զնս իվր երկ-
նի եթերականին զարմանալեաւ կար-
գաւ շարադասէ տեղեցեր: որ և վեհագոյ-
[illegible]բար զմասունս հանրոյ տարորոշե-
ցեր: Դու ըստ այնմ. որ ճշմարիտ աղ-
բիւր լուսոյ և իմաստութե ասիս. որև
գերազանցեալ սկիզբն՝ ներծաւա-
լել արժանաւորեսցես զշառաւիղ
պայծառութե քո. իմ մթութեանց
իմացականի իմոյ կրկնակաց՝ յորս ծը-
նեալ եմ, յինէն բացատրելով զատոր-
ծերս՝ այսինքն զմեղս և զտգիտութի:
Որ զլեզուս տղայոց առնես գոլ տրա-
մաբանս՝ զլեզու իմ ուղղեսցես: Նաև
'ի շրթունս իմ զշնորհ քոյոյ օրհնու-
թե ներհոսեցուցես: Տուր ինձ իմանալոյ
զսրութի. վերընդունելոյ զպարփակո-
ղութի. Թարգմանելոյ զնրբահայե-
ցութի: առաւելկրթելոյ զդիւրութի:
խօսելոյ զշնորհս առատս: Զմուտս

կարգաւորեցես· զաւազանդ իմումն
ուղղեսցես· և զելս ջարալրացուսցես·
'ի ձեռն Քրի Տն մերոյ· ամէն:

Աղօթք նոր փորձութն:

Ամ քարոզագոյն Տր Յս Քս Ջըղե-
րհատ Նդ· որ 'ի ծոցոյ միահագունն
հօր ամենակարողի առաքեցար յաշ-
խարհ՝ զմեղս թողուլ· զնեղեալս ա-
տել՝ զբանտարկեալս արձակել· զվի-
րաւորեալս ժողովել· զանդդեհս 'ի հայրե-
նիս իւրեանց վերադարձել: Տրտմեցելոց
սրտիւ ողորմել՝ զցաւագնեալս և զար-
տասուաթորս մխիթարել: Արժա-
նաւորեա Տր Յս Քս արձակել և ա-
զատել զիս զծառայս քո 'ի տառապա-
նաց և 'ի նեղութենէ՝ նորոգեմ եդեալ կամ·
Սա դու Տր՝ որ զանեռօ մարդկային·
ըստ որում մարդ՝ յԱյ հօրն ամենա-
կարողէ 'ի պահպանութի վերընկալար:
և 'ի գթութենէ քումմէ՝ սարսուռ և
լեզք կրել զ պատուականս արեամբ
քով մեզ զդրախտն՝ զարմանագէս վա-
ձառականեցեր: և 'ի մէջ հրեշտակաց
և մարդկան զխաղաղութի արարեր:

Դու Տր̄ Յս̄ Քս̄, արժանաւորեցես
'ի մէջ իմ և թշնամեաց իմոց կայացու
ցանել և հաստատել զհամականութի
և զհաշտութի։ Եւ զշնորհս քո ի վր̄
իմ ցուցանել։ և ներահեղուլ զողոր
մութի քո։ Եւ զամ̄ ատելութի և զբար
կութի թշնամեաց իմոց՝ զոր ընդդէմ
իմ ունին. արժանաւորեցես շիջու
ցանել և հանդարտեցուցանել։ Որ̄պ
զարտմնութին և զատելութին եսաւայ
ի բաց բարձեր. զոր ունէր ընդդէմ
յակոբու եղբօր իւրոյ. Նոյնպէս Տր̄
Յս̄ Քս̄ ի վր̄ իմ պաշտօնէի քո զբա
զուկ քո և զշնորհս քո տարածել՝ և
զիս փրկել արժանաւորեցես յամենե
ցունց զիս անողղաց։ Եւ դու Տր̄ Յս̄
Քս̄ որ̄պ փրկեցեր զաբրահամ 'ի ձե
ռաց քաղդէացւոցն՝ Եւ զորդի նր̄
իսահակ· ի զենմանէ պատարագին
հանդերձ խոյիւն։ Եւ զյակոբ 'ի ձե
ռաց էսաւայ եղբօր իւրոյ։ Եւ զյօ
սէփ 'ի ձեռաց եղբարց իւրոց։ Զնոյ
տապանաւ հեղեղէն։ Եւ զղովտ 'ի
քաղաքէն սոդոմացւոց։ Զպաշտօ
նեայս քո զմովսէս և զահարոն. և զծո

ժողովուրդս իւրեան 'ի ձեռաց փարաւո-
նի. և 'ի ծառայութենէ եգիպտոսի:
Որ դաւիթ թագաւոր 'ի ձեռաց սաւու-
ղայ և գողիաթու հսկայի: Ո շուշան
'ի սուտ ամբաստանութենէ և վկայու-
թենէ: Ո յուդիթ 'ի ձեռանէ հողո-
փեռնեայ: Ո դանիէլ 'ի գբոյ առիւ-
ծուցն: Ո երիս մանկունս. զսեդ-
րաք զմիսաք. և զաբեդնագով. 'ի
հնոցէ հրոյն կիզանողէ: Ո յոնան 'ի յո-
րովայնէ կիտին: և զդուստր քանա-
նացւոյն՝ որ էր տանջեցեալ 'ի ձեռն
դիւին: զադամ 'ի խորոյ գբոյ դժո-
խոց ապստամբականաւ արեամբ քով:
և զպետրոս 'ի ծովէն. և զպօղոս 'ի
կապանաց: Նոյնպէս և զիս զպաշտօ-
նեայս քո՝ քաղցրագոյն Տ̄ր Յ̄ս Ք̄ս:
որդի Ա̄յ կենդանւոյ փրկեալ պատկա-
նաւորեսցես յամե̄ցունց թշնամեաց իմոց:
և անձապարէլ յօգնութիւն իմն: 'ի
ձեռն սրբոյ բարերարութե̄ քոյ: Եւ
'ի ձեռն սրբոյ մարմնաւորութե̄ քոյ.
զոր առեր՝ ի սրբու մօրդ 'ի կուսէն
Մարիամայ: Ի ձեռն սրբոյ ծննդեանն
քոյ. ի ձեռն սնուցն. ի ձեռն ծա-

 ռաւոյն.

րաւոյն․ ի ձեռն ցրտոյն․ ի ձեռն տա
պոյն․ ի ձեռն վաստակոյն՝ և փորձու
թեանն․ Ի ձեռն թքոյն․ ի ձեռն ապտա
կացն։ ի ձեռն գանիցն․ ի ձեռն բևե
ռացն․ ի ձեռն տիգին․ ի ձեռն փշեայ
պսակին․ Ի ձեռն ճաշակման լեղւոյն և
քացախին․ ի ձեռն տանջանելոյ մա
հու խաչին․ ի ձեռն եօթանց բանիցն․
զորս կախեալ ՚ի խաչին ասացեր․ մա
նաւանդ Ա․յ հօր ամէնակարի։ թող
դոցա՝ զի ոչ գիտեն զինչ գործեն։
Ասացեր Տր, աւազակին ՚ի խաչին կա
խեալ․ ամէն ամէն ասեմ քեզ․ այսօր
ընդ իս լիցես ՚ի դրախտին։ Ասացեր
Տր՝ հօր քոյ․ էլի, էլի, լամա սաբաք
թանի․ որ թարգմանի՝ ԱԾ իմ, ԱԾ
իմ․ Թէ զիարդ թողեր զիս։ Ասացեր
Տր՝ մօր քոյ․ կին դու՝ ահա որդի քո․
և նի․ այնորիկ աշակերտին՝ ահա մայր
քո։ ցուցանելով զփոյթ ունել քոց
բարեկամաց․ Ասացեր Տր․ ծա
րաւի եմ, այսինքն փրկութե հոգւոց
մարդոց․ որք ՚ի դժոխս էին՝ և մերոյն
անչաւորով․ Ասացեր Տր՝ հօր քոյ․ ՚ի
ձեռս քո աւանդեմ զհոգի իմ․ Ասա

ցեր Տր̅՝ կատարեալ է. նշանակելով
զաշխատանս և զկսկիծս. զորս վասն
մեր ողորմելեացս տարար՝ արդ էն. առ
աւտիլ: Ամենայնցիկ իսկ աղաչեմ ըզ
քեզ փրկիչ՝ Տր̅ Յս̅ Քս̅. զիս զպաշ
տօնեայս քո պահեսցես ՚ի խարդաւանս
զէ չարակամաց և յամենայն վտանգէ՝ աստ
՚ի ներկայումս. և հանդերձեալումն: Ի՛ մրա
փակեա զխոփիձեռն իջման քոյ առանո
րինս: Ի ձեռն սրբոյ յարութե քոյ. և
յաձախպադունի աշակերտաց քոց մխի
թարութե: Ի ձեռն սքանչելւոյ համ
բարձման քոյ: Ի ձեռն գալստեան հո
գւոյն սրբոյ մխիթարչի: Ի ձեռն սար
սափելւոյ աւուր դատաստանին: Ի
ձեռն այսոցիկ ամէնցուն լուր ինձ Տր̅:
Նու ՚ի ձեռն բարերարութեց քոց բա
վանդակից: Նուէս մո՛ հանուրց բարե
րարութեց քոց ինձ պաշտօնէի քոյ: Քզն
դու զիս արարեր յոչընչէ: Դու յաւա
ջածեր զիս: Դու ՚ի հաւատս քո սէրս
առածեր զիս: և ընդդէմ սատանայի
փորձութեն զիս նախակարգեցեր. ըզ
կեանս մշտնջենաւ որս խոստանալով:
Սակս այսոցիկ. և ամէնցուն այլոց. զորս

ակն ոչ ետես. եւ ոչ ունկն լուաւ. եւ ոչ'ի սիրտ մարդոյ ել: Աղաչեմ զքեզ քաղցրագոյն Տէր Յս Քս. ամենեցունց վշտամնկից հոգւոյ եւ մարմնոյ. յաղագս քոյոյ գթութեան՝ եւ ողորմութեան՝ զիս զպաշտօնեայս քո. այժմ եւ միշտ փրկեալ արժանաւորեսցես: Եւ զկնի այսորիկ կենցաղոյս՝ ընթացս առ Քեզ կենդանի եւ Ճշմարիտ զիս վերբերել պատկանաւորեսցես: Որ կեաս. եւ թագաւորես յաւիտեանս յաւիտենից, Ամէն:

Սաղմոս ներփոխութե. Որ ընծայեցաւ
յօգնէ: Աղօթք:

Տէ՛ր՝ որ տրտմելոց ոչ անտեսանես զհառաչանս. եւ վշտացելոց ոչ անարգես զկիրս. Լուեր խնդրուածոց մերոց: զոր քեզ սակս հալածանաց մերոց մատուցանեմք. Եւ այնոցիկ եւս ունկնդիր հեզաբար. զի որպէս ընդդէմ մեզ սատանայականք՝ որպէս մարդկայինք համբաւ. ունիցին ընդդիմութիւնք: Ու ոչինչ դարձցի, եւ խոր հոգով քոյոյ գթութեան մանրեսցի. ըստ որում ոչընչիւք ընդդիմահարու

Թէ կատարեալք· այլ յամենեցունց հալա-
ծանաց և խոշտանկանաց ապրեալք·
ներ եկեղեցում քում՝ քեզ շնորհս
վերառաքեմք։ Թող Տէր զմեղս մեր· և
հասո մեզ զողորմութիւն քո՝ զոր հայ-
ցեմք· Որ ՚ի խոնարհութիս մեր հայե-
ցիր· զկապեալս լուծցես· զյանցանս
քնջեսցես· զհալածանս անյայտարաս-
ցես· զընդդիմութիս ի բաց արկցես։
Որ և զկատարումն խնդրոյ մերոյ տա-
լով պաշտաւորացս քոց հեզութեամբ
լուրջ ՚ի ձեռն Տ̄ն մերոյ։

Աղօթք· Յաղագս պատրաստութեան ՚ի խոստովա-
նութեան հոգևորականն։

Աստուած երկնի և երկրի· Թագաւոր
Թագաւորաց՝ և Տէր տէրանց· որ
զիս յոչընչէ արարեր ՚ի պատկեր և ՚ի
նմանութիւն քո։ և զիս սեփհականա-
քով արեամբ գնեցեր· զոր ես մեղա-
որս ոչ եմ պատշաճաւոր անուանել· և
ոչ վերաւկոչել· և ոչ սրտիւ մտածել։
Ո քեզ նուաստաբար աղաչեմ· և
խոնարհաբար աղօթեմ· զի նեղողական
նկատեսցես յիս ՚ի ծառայս քո աղե

րատոս՝ և ողորմեսցիս ինձ. Որ ողորմեցար կնոջն քանանացւոյ. և մարիամու մագդաղենացւոյ. Որ թողեր մաքսաւորին՝ և աւազակին ՚ի խաչին կախեալ։ Քեզ խոստովանիմ հայր բազմագութ զմեղս իմ։ զոր թէ կամեցիմ թաքուցանել ՚ի քէն Տր՛ ոչ կարեմ. Թող ինձ Քս՛ զոր ես ներկայուքս բազմիցս վրիպեցայ. խորհելով. խօսելով. գործելով. և ամենեքումբք եղանակօք։ Որովք ես դիւրակործանս մարդ և մեղաւոր՝ մեղանչել կարացի իմով արատով. իմով արատով. իմով յաճախագունիւ արատով. Այսուրիկ Տր՛ աղաչեմ զքեզ հեզութիդ. որ յաղագս իմ յերկնից իջեր. որ զդաւիթ ՚ի մեղաց գայթագղութեն ուղղեցեր. Թող ինձ Տր՛. Թող ինձ Քս՛. որ պետրոսի զքեզ ուրանալն թողեր։ Դու ես արարիչ իմ, և ստացող իմ. Տր իմ, և կեցուցիչ իմ. Թագաւոր իմ, և Այ՛ իմ. Դու ես յոյս իմ՝ և ապաւէն իմ։ Կատարելութի, իմ և օգնութի իմ։ Մխիթարութի իմ, և զօրութի. Պաշտպան իմ, և փրկութի

իմ. Ողջութիւն իմ. յարութիւն իմ. լոյս իմ.
և ցանկութիւն իմ. հզօրիչ իմ. և վերա
կոչութիւն իմ։ Զքեզ աղաչեմ, և
աղերսեմ. օգնեա՛ ինձ՛ և ողջացոյց.
կառավարեա զիս. և պաշտպանեա
զիս. Զօրացո զիս՝ և մխիթարեա զիս.
Հաստատեա զիս. և խրախուսեա զիս։ Լու
սաւորեա զիս. և այց արա ինձ. Յա
րո զիս զմահացեալս՝. զի արարած և
գործ քո եմ։ Տէր մի անտեսաներ
զիս. զի պաշտօնեայ՝ և ծառայ քո եմ.
Թէպէտ չար. թէպէտ անարժան՝ և
մեղաւոր։ Բայց որպէսն և իցեմ. կամ
բարի. կամ չար. միշտ քո եմ։ Առ ուր ես
փախեայց, եթէ ոչ առ քեզ եկից. եթէ
դու զիս արտաքսես, ո՞վ զիս վերընկալ
ցի։ Թէ դու զիս անտեսանես՝ ո՞վ ըզ
յիս ակնարկեսցէ։ Արդ վերածանիր զիս
ուրեմն անարժանս առ քեզ. ապաւի
նողս. Թէպէտ իցեմ աղտեղի և անմա
քուր. Թէպէտ աղտեղի և անմաքուր
եմ. կարես զիս մաքրել. Թէ կոյր եմ.
կարող ես զիս լուսաւորել. Թէ տկար
եմ. կարող ես զիս բժշկել. Թէ մե
ռեալ եմ և թաղեալ. կարող ես զիս

վերստանալ. Քանզի մեծագոյն է ողոր
մութիւն քո. քան զանօրէնութիւնս իմ. մե
ծագոյն է գթութիւն քո. քան զանպարգ
րոնութիւնս իմ: Առաւել կարես թո
ղուլ. քան ես յարաբարդել: և առա
ւել խնայել. քան ես մեղաւորս մե
ղանչել: Մի՛ արդեօք անտես արասցես
Տէր. և մի՛ յերկարաձգեսցես զբազ
մութիւն անօրէնութեանց իմոց: Այլ ըստ
բազմութեան անոխակալութեանց քոց
ողորմեաց ինձ. և քաւիչ լեր ինձ
յաւէտագոյնս մեղաւորիս. Ասա ան
ձին իմոյ՝ ողջութիւն քո ես եմ: որ ասա
ցեր. ոչ կամիմ զմահ մեղաւորի: այլ
առաւել զի դարձցի, և կեցցէ: Դար
ձո զիս Տէր առ քեզ՝ և մի բարկանար
ընդդէմ ինձ. Աղաչեմ զքեզ հեզա
գոյն հայր. վասն գորովագթութեան քոյ
պաղատեմ, և աղօթեմ. Օ՛ի առած
ցես զիս ՚ի բարի վախճանն: և առ
ճշմարիտ ապաշխարութեան: վճիտ
խոստովանութեան. և արժանաւոր
երաշխաւորութեան. ամ̃ցն մեղանաց
իմոց: ամէն:

Աղօթք նախքան զխոստովանութեան խոր հրդեան:

Ընկալ զխոստովանութիւնս գթածագոյն և հեզագոյն Տէր Յիսուս Քրիստոս. միայն յոյս ողջուե անձին իմոյ. և տուր ինձ մաղթեմ զզղջումն սրտի. և արտասուս աչաց իմոց. զի արտասուեցից ի տուընջեան և գիշերոջ. զամենայն զարտուղութիւնս իմ հանդերձ խոնարհութեամբ և զղջութեամբ սրտի: Մերձեցին աղօթք իմ առաջի քո Տէր: Թէ քար կացցիս ընդդէմ ինձ. զորոք օժանդակ խնդրեցից: ով ոք ողորմեսցի անօրէնութեանց իմոց: Յիշեա զիս Տէր. որ զքանանացին և զմաքսաւորն կոչեցեր յապաշխարութի: և զպետրոս արտասուելով առընկալար: Տէր Աստուած իմ ընկալ զխնդրեալս իմ կեցուցիչ աշխարհի: Յիսուս բարի. որ զքեզ խաչի մահու ետուր. զի զմեղաւորս կեցուսցես. հայեաց յիս ողորմելի մեղաւորս. 'ի վերայ անկոջողս զանուն քո: և մի այնպէս ակն արկանէր 'ի չարիս իմ. մինչ զի մոռասցիս զբարերին քո: և թէ չարահաւաքեցի ւասորի զիս դատապարտել կարես'բայց

դուռ ոչ իմացայ ընկեցեր. ուստի զիս կեցուցանել կարես ։ Ապաքէն խնայեա յիս. որ ես կենդանատու իմ. և ողորմեա մեղանչողի անձին իմոյ. Արձակեա զկապանսն իմ. ապաքինեա զվէրս Տէր Յիսուս. Զքեզ ցանկամ. զքեզ խնդրեցեմ. զքեզ կամիմ. ցոյց ինձ զդէմս քո՝ և կեցո՛յց. Ներբերեա ուրեմն զթածագոյն Տէր՝. արժանաւորութեամբ մաքրագունի և ամբիծ միշտ կուսի ծնողի քո Մարիամու՝ և սրբոց քոց. զլոյս քո՝ և զճշմարտութիւն քո յանձինս մեր ։ Որ զամենայն զլանցանս իմ ճշմարտութեամբ ինձ ցուցէ ։ զոր առաջնորդանիլ ինձ պարտ է. որև օգնեսցէ՝ և ուսուսցէ զինս՝ լուսաւոր և զղջացելով սրտիւ բացայայտել ։ Որ կեաս՝ և թագաւորես ։

Աղօթք չնէ խոստովանութեան ։

Զղջցի քեզ Տէր՝ աղաչեմ. արժանաւորութեամբ երանութեան միշտ կուսի ծնողի քո Մարիամու. և ամենեցուն սրբոց. հաճեսցի և ընդունել զայս խոստովանութիւն իմ. Եւ որինչ ինձ

այժմ պակաս մնաց՝ և զայլս ՚ի բաւա
կանութէ զղջման. ՚ի պարզութէ և
բովանդակութէ խոստովանութէ.
շարայարացուցէ զգթութի և ողորմու
թի. քո. Եւ ըստ այնմ արժանաւորես
ցես զիս ունիլ զերայարայես և կատա
րելոյ բանցարձակեալ ներ երկնում
Որ կեաս՝ և թագաւորես:

Աղօթք յառաջ քան զհաղորդութեն:

Առ սեղան քաղցրագունի խրախճու
թէ քո՝ զգթած Տր Յս Քս. ես
մեղաւորս յաղագս սեպհականաց ար
ժանաւորութեց ոչինչ նախաստա
նալով. այլ ՚ի քոյդ ապաւինելով ողոր
մութի և բարութե. Աներկեւալ կամիմ
ծ ...իմ, և պակնաւ մ: զի զախտս և զմնացմնս
ունիմ բազմօք մեղանօք բծաւորեալ
զմիտս և զլեզու՝ ոչ զգուշանեաք պա
հեալ. Ով գութ՝ ողորմած Տր. ով
ահաւոր մեծութե. ես ողորմելիս ՚ի մէջ
տագնապանաց ըմբռնեալ. Առ քեզ
աղբիւր ողորմութե վերադիմեմ. առ
քեզ ձեպեմ բժշկել. Ընդ հովանեաւ
քոյոյ պաշտպանութե թաքչիմ. Եւ զոր

44 դա

դատաւոր տանիլ ոչ ժուժեմ, զփըր
կիչ ունիլ հառաչեմ: Քեզ Տր̄ զհա
րուածս իմ ցուցանեմ. քեզ զպատկա
ռանս իմ արտայայտեմ: Գիտեմ ըզ
մեղս իմ բազումս և մեծագոյնս. սակա
ւոց երկնչիմ: Յուսամ 'ի գթութիւ
քո. որոց ոչ գոյ թիւ: Հայեաց յիս
աչօք ողորմածութե քո. Տր̄ Յս̄ Քս̄
թագաւոր մշտնջենաւոր. Ած̄ և մարդ.
խաչեցեալ վս̄ մարդկան: Ի ուրինձ
յուսացողիս 'ի քեզ. ողորմեաց ինձ
լցելոյս թշուառութբ̄ և մեղօք. Դու
որ աղբիւր գթութե ես' ոչ երբէք 'ի
բղխելոյ դադարիս: Կեցոյ ենսատու
ութե զենումն' վս̄ իմ և ամ̄ մարդ
կայնոյ սեռի' յերկճղեան խաչին մատու
ցեալ. Կեցո 'ազնուական և պատուա
կան արիւն. 'ի վերէ խաչեցելոյն Տն̄
իմոյ Յս̄ Քի̄ արտահոսեալ. և զմեղս
բոլոր աշխարհի տարագաբեմլ: Յիշեա
Տր̄ զարարածս քո. զոր քոյով արեամբ
բտացար. զղջացուցէ զիս մեղան
չելն. ըղձամ մաքրել զոր արարի.
Որդ' Բեւաց բայց ձյինէն երկայնամիտ
հայր' զամենն զանօրէնութիւս և ըզ

մեղս. զի մաքրեալ մտօք և մարմնով.
ճահապէս ճաշակել արժանացայց
Սրբութեան սրբոց: Եւ շնորհեա. զի
որ ճաշակումն մարմնոյ և արեան քո.
լիցի մեղաց իմոց թողութիւն: Եւ լիցի յան
ցանաց կատարեալ քաւութիւն. Եւ լիցի
խորհրդոց գարշելեաց փարատանդու
թիւն. և բարեաց զգայութեանց վերանո
րոգութիւն: Եւ գործոցն քեզ հաճոյակա
նաց կենսաբերի ազդուութիւն: Որ և
հոգւոյ և մարմնոյ ընդդէմ թշնամեաց
իմոց դարանակալութեանց հաստատա
գոյն պաշտպանութիւն. Ամէն:

[illegible] Աղօթք երանելւոյն Մովսիսի Խո-
րենացւոյ. նախքան զհաղորդութիւնն:

Ամենակարօղ և մշտնջենաւոր Տէր.
Ահա մերձենամ ՚ի խորհրդակա
նութիւն միածնի որդւոյ Տն մերոյ Յի
Քի: Մերձենամ իբրև զհիւանդ
առ բժիշկ կենաց. անմաքուր առ աղ
բիւր ողորմութե. կոյր առ լոյս պայ
ծառութե յարակայի. աղքատ և կա
րօտ առ Տր երկնի և երկրի: Որդ աղա
չեմ անճառելւոյ բաշխողութե քո

զաւատութին · որ քան զիմս ապաքէն
նել արժանաւորեսցես զտկարութիւս ·
Լ ո՛ անալ զպղտորութիս · Լ ուսուցա
րել զկուրութիս · Փարթամացուցա
նել զաղքատութիս · Օ գեցուցանել զզ
մերկութիս · Օ ի զքեզ զհոգ հրեշտակաց
զթագաւոր թագաւորաց · զՏէր տե
րանց · այնքան ընդունեցիր վերապա
տուութի և խոնարհութի · Մ յնքանա
զզջմամբ և դաշնադրութի · Մ յնքա
նաւ մաքրութի և հաւատով · Մ յնպէ
սեաւ նախադամութի և նկատմամբ ·
տէր պատուկանի ողջութե հոգւոյ իմոյ ·
Տուր ինձ հայցեմ Տէրունեան մարմնոյ
և արեան · ոչ միայն ընդունել զխոր
հուրդն · այլև զկոն և զզօրութիւն
խորհրդոյն ։ Ով հեզադոյն Մ · տուր
ինձ զմարմին միածնի որդւոյ քո Տն
մերոյ Յի Քի · զոր դու ընկալար 'ի
կուսն Մարիամայ · այնպէս ընդու
նել · զի մարմնոյ իւրոյ փթթեցելոյ ար
ժանացայց մարմնանալ և 'ի մէջ անդա
մոց նր շարաթուիլ · Ով սիրականա
դոյն հայր շնորհեա ինձ զըղձալի զոր
դիդ քո · զոր այժմ սքողեալ ներքա

նաւապարհօւմ ընդունիլ փոխադրեմ։
Բայց ատեկայն բայցք եւ երեսք մշտնջե-
նաւոր ուրախ ար շարադրեալ մնիլ լոր ընդ քեզ։

Աղօթք երանելւոյն Թօմասին Ակինացւոյ
շնչէ հաւատալոյն։

Ողորմած մատուցեմ Տէր ով հայր
ամենակալ մշտնջենաւոր Այ։
Ով զիս զմեղաւոր եւ զանարժան հզօր
ամենայնիւ քո։ ոչ ինչ իմ խնդրել արժա
նաւորութեան այլ միայն արժանաւորու
թեան քո. թութեն քո յանդգնեցուցանել զա
ռ հաւատացելոց մարմնոյ եւ արեան
պատուական որդւոյ քո Տն մերոյ
Յսի Քի։ Աղաչեմ, զի այս ոչ հա
ղորդութիւն մի լիցի ինձ պարտա
կանութիւն առ ի պատիժ. այլ միջնոր
դութիւն ողջութեան առ ի թողութիւն։
Եղիցի ինձ զգաստագինութիւն հաւատոյ.
զրահ բարեացկամաց. Եղիցի քաւութիւն
թեաց իմոց դատապարտութեան. ցանկու
թեն եւ ամփոփաց առաքինութեան. Իրոյ
եւ համբերութեան. խոնարհութեան եւ
հնազանդութեան. զօրացեալ եւ առաջի
նութեանց ամենայնութեան. Ընդդէմ դարա

նակալութե̃ թշնամեաց իմոց. այնքան երևելեաց որքան աներևութից. Հաստատուն պաշտպանութ̃ի շարժմանց իմոց: այլքան մարմնականաց՝ որքան հոգեկանաց. Կատարեալ անդորրութի՛ առ քեզ միոյ և ճշմարտի Ա̃ծ հաստատուն ապաւինութե̃. որ և վախճանի իմոյ բարեբախտ կատարումն:
Եւ աղաչեմ զքեզ՝ զի առ այս անճառելի խորախուճթիս զիս զմեղաւորս առաջնորդել պատեհաւորեսցես. ուր նոր դու ընդ որդւոյ քոյ և հոգւոյդ սրբոյ՝ սրբոց քոց ես լոյս ճշմարիտ. Բաւականութ̃ի պատարուն: Ուրախութ̃ի մշտնջենաւոր. Քաղցրութ̃ի շարալրացեալ: Եւ երանութ̃ի կատարեալ: Ի ձեռն այնորիկ Ք̃ի Տ̃ն մերոյ:

Այլ աղօթք սրբոյն Բօնաւենդուրայ. ընդ հաղորդութեան:

Ներամխեա համեղագոյն Տ̃ր Յ̃ս. յուղեղ և յաղիս հոգւոյ իմոյ՝ անուշագունիւ և կենսաբերիւ սիրոյ քո վիրաւորութ̃ե. Ճշմարտիւ՝ և պարզիւ և

և առաքելականաւ սրբազդունիւ սի-
րով՝ զի նուաղեսցի և ձմլեսցի հոգի
իմ միայնով միշտ սիրով և ցանկութե-
քով: Քեզ ցանկասցի և կարօտասցի
սրահի քո: ըղձասցի արձակի՛լ և գո՛լ
ընդ քեզ: Տուր՝ զի հոգի իմ քեզ քաղ-
ցեսցի, հացիդ հրեշտակաց նորոգու-
թեդ հոգւոյ սրբոյ: Ով հացմեր հա-
նապազորդեան. զգերգոյացականն.
զունօղն զա͞մ զքաղցրութի և զհամ.
և զա͞մ զզուարձութի համեղութե:
Քեզ՝ առ որ բաղձան հրեշտակք է͞ն
աղօտնայիլ. միշտ քաղցիցի՝ և կերիցէ
սիրտ իմ. և քաղցրութ͞ե համոյ քո
վերալցցին աղիք հոգւոյ իմոյ: Քեզ
յար ծարաւեսցի աղբերդ կենաց.
Աղբերդ իմաստութե և գիտութե.
Աղբերդ մշտնջենաւորի լուսոյ. ուղ-
խիդ քաղցրութե. պարարտութեդ
տան Ա͞յ: Ըն քեզ միշտ զուգեսցի.
զքեզ խնդրեսցէ. զքեզ գտանիցէ.
Առ քեզ հայեսցի. առ քեզ հասանի-
ցի. Ով քեզ մտածիցէ. զքեզ խօսեսցի.
Եւ զամենեսեան գործեսցէ ՚ի փառս
և ՚ի գովութի անուան քո. Հան

դերձ խոնարհութե՛, և ընտրութե՛. համբերձ դիւրութե՛, և ջերմեռանդութե՛։ համբերձ յարամնացութե՛ մինչև ՚ի վախճան։ Եւ դու լեցիր միայն մեջս յոյս իմ. բովանդակ համբերձակութի իմ. փարթամութի իմ. Ապաւինութի իմ. քաղցրութի իմ. ուրախութի իմ. Հանգիստ և անդորրութի իմ. խաղաղութի իմ. Համեղութի իմ. հոտևանութի իմ. անուշութի իմ. Կերակուր իմ. Նորակերտութի իմ. Ապաւէն իմ. օգնութի իմ. իմաստութի իմ. Բաժին իմ. ստացուած իմ. գանձ իմ. Առ որում բևեռեալ և հաստատեալ և անդրդուելապէս միշտ լիցի արմատացեալ միտք իմ. և սիրտ իմ. ամէն։

Աղօթք զկնի հաղորդութե՛։

Օ՛ անձկաւելի ողորմածութի՛ քո՛ Տէ՛ր Յս Քս խոնարհաբար աղաչեմ. Զի այս խորհուրդ մարմնոյ և արեան քո. զոր անպատեհս ընկալայ. Լիցի ինձ յրստամկութի պտուղութե. Լիցի զօրութի վհատութե. Լիցի ընդդէմ

կորստեանց աշխարհի հաստատութիւն.
Լոյս հրաման թողութեան . Լոյս կաց
արման շնորհի . Լոյս բժշկութիւն կե
նաց . յիշատակ քոյ չարչարանացն .
Լոյս ընդդէմ տկարութե բռնութեան .
Լոյս պաշար իմոյ նշդեհութեան :
Ի գնալն իմ առաջնորդեսցէ . Ի մո
լորիլն զիս դարձուսցէ . Ի վերադառ
նալն զիս ընկալցի : . Ի դողդաջալն
զիս ամրափակեսցէ . Յանկանիլն զիս
կանգնեսցէ . Եւ ի յարակայանալն
զիս ի փառս ներածեսցէ : ով բարձրա
գոյն Լ̃յ . երանագոյն ներկայու
թիւն . մարմնոյ և արեան քոյ ճաշակումն
այնմ փոխարկեսցէ զապարան սրտի
իմոյ : զի բացի քեն զոչինչ երբէք
զգացայց զքաղցրութիւն . Ոչինչ սի
րեսցէ զգեղեցկութիւն : Ոչինչ խնդ
րեսցէ զանպատշաճ սէր : Այլ ու
մեք բղձացայց մխիթարութեան . Յոչ
ումեքէ ընկալայց երբէք զընդարձա
կութիւն : Ոչինչ հոգացայց զպատիւ :
Յոչ ումեքէ երկիցէ դաժանութենէ .
Որ կեաս և թագաւորես ընդ Հ̃ր
հօր . ներ միութեան հոգւոյն սրբոյ

Ա՜ծ ՚ի ձեռն ամենեցուն յաւիտենից յաւիտեանս ամէն ։

Լիտանիա . որ է պաղատանք . առ վերջոյ պատարագին խորհրդոյն ։ Կցուրդ ։

Ահա երախան սրբազան՝ նորում Քր՜ս ճաշակի . վերապատուին յիշատակ նորին չարչարանաց . և միշտ ձրախնամն շնորհիւ հանդերձելոց փառացն . մեզ առհաւատչեայ շնորհի . Ալէլուիայ ։

Տէր ողորմեա . Քր՜ս ողորմեա .
Տէր ողորմեա . Քր՜ս լուր մեզ .
Քր՜ս անսա մեզ ։
Հայր երկնաւոր Ա՜ծ՝ ողորմեա մեզ .
Որդի փրկիչ աշխարհի Ա՜ծ՝ ողորմեա ։
Հոգի ս՜բ Ա՜ծ ողորմեա մեզ ։
Ս՜բ երրորդութիւն մի Ա՜ծ ողորմեա ։
Հաց կենդանի իջեալ յերկնից . ողո ։
Ա՜ծ թաքուցեալ՝ և կեցուցիչ . ողոր .
Ցորեան ընտրելոց՝ ողոր .
Գինի ի բողբոջեցուցիչ կուսանաց՝ ող .
Հաց պարարտ և փափկութեան արքայից՝ ողոր .
Յարակայական պատարագ՝ ողոր .

Ընծայ մաքուր . ողոր .
Գառն անբիծ . ողոր .
Սեղան մաքրագոյն . ողոր .
Կերակուր հրեշտակաց ։ ողոր .
Մանանա Թաքուցեալ . ողոր .
Յիշատակ սքանչելեաց Ա̃յ . ողոր .
Հաց գերագոյացական . ողոր .
Բան մարմնացեալ . ողոր .
Բնակող՚ի մեզ ։ ողոր .
Լուսոր սրբագոյն . ողոր .
Բաժակ օրհնութե̃ . ողոր .
Խորհուրդ հաւատոյ . ողոր .
Սսեմական և գերյարգելի սրբազ-
նութի̃ . ողոր .
Ողջակէզ զամձցն ծրբեղ . ողոր .
Ճշմարտապէս . քաւութիւն կենդա-
նեաց և մեռելոց . ողոր .
Երկնային դեղթափ որով՚ի մեղաց
պահպանիմք . ողոր .
Բաշխելի գեր . քան զմ̃ս սքանչելիս ։ ո .
Լուէր գերագոյն Տե̃ր ունակմնոց չար-
չարանաց շարայիշատակութի . ողոր .
Պարգև գերազանց զմ̃միւ լրութե̃ . ո .
Յիշատակարան մանաւանդ Ա̃ծայ-
նոյ սիրոյն . ողոր .

Ընձեռութիւն առատութե Ածայնոյ. ողոր.
Նուէր սրբե և օգոստափառ խորհրդ. ո.
Դեղատուութի անմահութե. ողոր.
Սարսափելի և կենարար նուէր. ողոր.
Հաց ամենակարողութե բանին մարմին եղեալ. ողոր.
Անարիւն պատարագ. ողոր.
Կերակուր և երախան. ողոր.
Քաղցրագոյն խրախճան՝ որում հրեշտակք սպասաւորելով՝ կան յանդիման. ողոր.
Սրբազնութի գթութե. ողոր.
Կապ սիրոյ. ողոր.
Մատուցող և մատուցումն. ողոր.
Հոգևորական քաղցրութի. ներքսեպհականում աղբեր ճաշակեցեալ. ո.
Զուարթութի հոգւոց սրբոց. ողոր.
Թոշակ՝ի Տր ննջեցելոց. ողոր.
Առհաւատչեայ հանդերձելոցն փառաց. ողոր. ողոր:
Քաւիչ մեր լեր: խնայեա՛ ի մեզ Տր.
Քաւիչ մեր լեր. ունկնդիր մեզ Տր.
Յանարժանաբար մարմնոյ և արեան քոյ առ ընդունելութէ ազատեա.

Ի ցանկութենէ մարմնոյ. ազատեա.
Ի ցանկութենէ աչաց. ազատեա.
Ի հպարտութենէ կենաց. ազատեա.
Ի համայնից մեղանչելոյ առիթից: ա.
Ի ձեռն ցանկութեան այնորիկ՝ որով զայս պասեքս ընդ աշակերտացն ուտել ցանկացար. ազատեա.
Ի ձեռն գերագանց խոնարհութեան՝ որով զոտս աշակերտացն լուացեր. ա.
Ի ձեռն ջերմեռանդագունի այնորիկ սիրոյ՝ որով զայս Ս. ծայրին սրբազնութիս հաստատեցեր. ազատեա.
Ի ձեռն քոյոյ արեան մեծագնի՝ զոր մեզ ընդ սեղանում այսմիկ յարաթողեր. ազատեա.
Ի ձեռն հնգից խոցուածոցն քոյոց այսորիկ սրբազնագունի մարմնոյ. զորս սակս մեր առընկալար. ազատեա.
Մեղաւորքս զքեզ աղաչեմք լուր մեզ:
Զի ի մեզ զհաւատս. զպատկառանս. և զխոնարհութիս այսորիկ զարմանալւոյ խորհրդի յառաւելուլ և յարապահել արժանաւորեսցես. զքեզ աղաչեմք՝ լուր մեզ:
Զի առ յաճախումն սովորութեան սրբ

բազմի շնորհակալութե՛ Ճշմարտու
մեղաց խոստովանութե՛ զմեզ ժամա
նեցուցանել արժանաւորեսցես։ զքեզ։
Որ զմեզ յամենայն հերձուածոյ՝ թերա
հաւատութենէ. և ՚ի սրտնեղութենէ
ազատել արժանաւորեսցես։ զքեզ։
Որ ի սրբազգունի այսօրիկ օրհնագնու
թեն զմեծագինս և զերկնային պտուղս
մեզ մասնակցել արժանաւորեսցես։ զ։
Որ ի ըն ժամուն մահու մերոյ այսու
երկնայնով թոշակաւ զմեզ զօրացու
ցանել՝ և ամրապահել արժանաւորես
ցես։ զքեզ աղաչեմք՝ լուր մեզ։
Որդի Այ՝ զքեզ աղաչեմք։
Գառն Այ՝ որ բառնաս զմեղս աշ
հի անխնայ ՚ի մեզ Տր։
Գառն Այ՝ որ բառնաս զմեղս աշխար
հի։ ունկնդիր մեզ Տր։
Գառն Այ՝ որ բառնաս զմեղս աշ
խարհի՝ ողորմեաց մեզ։
Քս լուր մեզ։ Քս անսա մեզ։
Տր ողորմեաց։ Քս ողորմեաց։
Տր ողորմեաց։ Հայր մեր։
Տր լուր աղօթից իմոց։
Եւ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ։

Աղօթք։

Ած՝ որ մեզ ենթ խորհրդոյ սքանչե լւոյ՝ չարչարանաց քոց զյիշատակ թողեր. տուր մեզ աղաչեմք՝ զսրբա զան խորհուրդ մարմնոյ քոյ և արեան այնպէս վերապատուել. Զի զպտուղ քոյոյ փրկագործութեան ՚ի մեզ յաճա խաբար զգասցուք։ Որ կեաս՝ և թա գաւորես ՚ի ձեռն ամենեցուն յաւիտենից յաւիտեանս. ամէն։

Այլ աղօթք։

Հոգի Քի սրբեա զիս։ Մարմին Քի կեցո զիս։ Արիւն Քի արբեցո զիս։ Ջուր կողին Քի լուա զիս։ Չար չարանք Քի զօրացո զիս։ Ով բարի Յս լուր ինձ։ ՚Ի մէջ խոցուածոց քոց ծածկեա զիս։ Մի թողցես զիս բաժանիլ ՚ի քէն։ ՚Ի թշնամւոյն չա րաբարոյէ պաշտպանեա զիս։ Զի ընդ ս[illegible]ցեմ զքեզ ՚ի յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Սերափաւիցուբէ հմնապապարբեան։

Յորժամ ժամն աւուր յառաջես՝ նկրես զքեզ ընծայեա սրբոյ խաչին. և ասա։

Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ ։
ընծայ աշխարհին չեռանամանձեալ տառաշէ
տպարաներէն · ամէն ։

Ամէն. Օրհնեալ համագոյ և միաս-
նական անբաժանելի ս~բ երրոր-
դութիւն . այժմ և միշտ՝ և յանզրա-
յաւիտենից յաւիտեանս . ամէն ։
Հայր մեր որ յերկինսն ես ։ Ողջոյն քեզ
Հաւատամք՚ի մի Ա~Ծ . ՚ի Հայրն ամե ։
Խոստովանիմ առաջի Ա~յ ամենակա-
րողի . և սրբուհւոյ Ա~Ծածնին Մարիա-
մու միշտ կուսին ։ և սրբոյն Միքայէ-
լի հրեշտակապետին ։ և սրբոյն Յո-
հաննու մկրտչի . և սրբոց առաքելոցն
Պետրոսի և Պօղոսի . և սրբոյն Գրի-
գորի մերոյ լուսաւորչին ։ և ամ~ցն
սրբոց . քանզի մեղայ Ա~յ կարի յոյժ .
խորհրդով՝ բանիւ՝ և գործով . իմով
յօժարութե~ . իմ յօժարութե~ ։ իմով
մեծագունիւ յօժարութե~ ։ Վ~ այնո-
րիկ աղաչեմ զսրբուհին Մարիամ Ա~Ծ-
ածինն . և զս~բն Միքայէլ հրեշտակա-
պետն ։ և զս~բն Յովհաննէս մկրտիչն ։
և զս~բ առաքեալսն Պետրոս և Պօղոս .
և զս~բն Գրիգոր . և զամենեսեան ս~բս .

աղօթել վասն իմ առ Տ՟ր Ա՟յ մեր։
Ողորմեսցի մեզ ամենակարօղն Ա՟յ. և
թողցէ զյանցանս մեր՝ և առաջնորդ
դեսցէ 'ի կեանսն յաւիտենականս.
Պատասխանի. Ամէն։

Ներումն. զարձակումն. և զթո ղութիւն մեղաց մերոց առատասցէ մեզ ամենակարօղն՝ և ողորմածն Ա՟յ. Պատասխանի. Ամէն.

Արժանաւորեա Տ՟ր յաւուր յայսմիկ առանց մեղաց պահել զմեզ։ Ողորմեաց մեզ Տ՟ր՝ ողորմեաց մեզ։ Եղիցի ողորմութիւն քո Տ՟ր ի վ՟ր մեր որպ՟ս յուսացաք 'ի քեզ։ Տ՟ր լուր աղօթից իմոց. և աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ։

Աղօթք.

Տ՟ր Ա՟յ ամենակալ. որ առ սկիզբն աւուրս այսորիկ զմեզ հասուցեր. Քո զօրութեամբ զմեզ այսօր կեցո. զի յայսմ աւուր առ ոչինչ մեղս խոտորեսցուք։ այլ միշտ առ ի գործել զարդարութիւն քո յառաջնորդեսցեն խօսք մեր՝ ուղղեսցին խորհուրդք՝ և գործք. ի ձեռն. Ք՟ի Տ՟ն մերոյ։

Աղօթք։

Ուղղել՝ և սրբագործել․ հովուել՝
և կառավարել արժանացո Տէր Ած՝
Թագաւոր երկնի և երկրի․ այսօր
զմիտս և զմարմինս մեր՝ զզգայարանս՝
զլեզուս․ և զգործս մեր ներ պատուի
րանում քում․ և՛ի գործս պատուիրա
նաց քոց։ զի պահեալ և՛ի յամենակալ քով օգ
նականութբ կեցցեալք՝ և ազատեցեալք
գոլ արժանասցուք կեցուցչիդ աշխար
հի։ Որ կեաս․ և թագաւորես յաւի
տեանս յաւիտենից․ ամէն։

Հրեշտակ Ած․ որ պահապան ես
իմ․ զիս քեզ յանձին արարեալ՝
գթութբ նախաձեա։ այսօր լուսաւո
րեա․ պահեա, հովուեա․ և կառա
վարեա․ Ամէն։

Օրհնութիւն։

Տէր զմեզ օրհնեսցէ․ և յամէն չարէ
զերծուսցէ․ և առ կեանս յաւի
տենականս առաջնորդեսցէ։ Եւ
հաւատացելոց հոգիք իձեռն ողոր
մութեն Ած հանգիցին 'ի խաղաղու
թե․ Ամէն։

Ընդ առաւօտս. և երեկոյս. և հասարակ
աւուրն ողջունատուութիւն հրեշտակա
կանն նշան տուեալ լինի:

Հրեշտակ Տն աւետարանեաց Մա
րիամու. և յղացաւ ՚ի Հոգւոյն
սրբոյ. Ողջոյն քեզ Մարիամ:

Ահաւասիկ աղախին Տն եղիցի
ինձ ըստ բանի քում. Ողջոյն:

Եւ Բանն Մարմին եղև՝ և բնակե
ցաւ ՚ի մեզ. Ողջոյն քեզ:

Զշնորհս քոյական. աղաչեմք Տր
՚ի հեղ ՚ի սիրտս. Գրեալ է նախ:

Լ[illegible] աղօթեց:

Զարարմունս մեղայինս. աղաչեմք
Տր առ առաջնորդելով ժամանեա: և
օգնելով շարահետեսցես: զի բովան
դակ մեր աղօթք և գործք առ ի քէն
միշտ սկսանիցին. և ի ձեռն քո ձեռն
արկեալքն վերջասցին. ի ձեռն Քի
Տն մերոյ. Ամէն:

Օ ննէ աղօթեց. Աղօթք:

Ընկալ հեղանգոյն Տր. խնդրուածս
ծոցս և արժանաւորութեամբ երա

Պահեսցոյն Մարիամու միշտ կուսի. և
ամէնցուն սրբոց և սրբուհեաց զմատուց
մունս ծառայութե մերոյ: և թէ զգո
վութի ինչ պակասանաւոր արարաք
քաւչաբար վերընկալ. և որինչ ան
յարմարաբար արարաք. հեզաբար
զանցարա: Որ ներ երրորդութե կա
տարելում կեաս՝ և թագաւորես Ած
իշխեռն ամենից յաւիտեանց յաւիտե
նից: Ամէն:

Յելանելն ՚ի խորանէն ասա.

Զճանապարհս քո Տր ցոյց ինձ. և
զշաւիղս քո ուսո զիս: Զգնացս
իմ ուղիղ արա ինձ ըստ բանի քում.
զի մի տիրեսցեն ինձ ամենեքեն մեղք:
Հաստատեա զշաւիղս իմ ՚ի ճանա
պարհի քում. զի մի դայթագղեսցին
գնացք իմ:

Մտանելով յեկեղեցին:

Ես, բազմաւ ողորմութեամբ քով մտից ՚ի
տուն՝ երկրպագեցից ՚ի տաճար սբ
քո. և խոստովան եղէց անուան քոյ:

՚Ի դրանէն ներքոյն օրհնութե:

Ցօղեա յիս Տր մշտական՝ և սբ եղէց.
լուա զիս, և քան զձիւն սպիտա
կեցայց:

Մաղօթք ընծայման հաղորդութեան նուէրքեալ աղօթն:

Ողջոյն քեզ ճշմարիտ մարմին՝ ծը-
նեալ 'ի Մարիամայ կուսէն. ճշմար-
տապէս չարչարեալ՝ զենեալ 'ի խաչին
վս մարդոյ: Որոյ կողն հերձեալ. ջուր
հեղաւ և արիւն: Լեր մեզ նախաճա-
շակումն 'ի խաժուժ մահու: Ո՛վ
քաղցր. ո՛վ գթած. ո՛վ Յս որդի Մա-
րիամու՝ ողորմեաց ինձ. Ամէն:

Աղօթք յառաջ քան հաղորդելն:

Գերագոյն Հայր ողորմութեանց. և Ած
բնաւից մխիթարութեանց: որ ոչ միայն
գամ միայն զորդիդ քո միածին 'ի խա-
չին կախեցեր սակս մերոյ նախապատրաս-
տութեան: Այլ զմատուցումն նորին քեզ
ընծայելագոյն ներ եկեղեցւոյ քում
զօրհանապազ վերանորոգել կամեցիր:
Պարգևեա մեզ աղաչեմք. այնքան առ-
ընծայելոյ այսմիկ. և այնքան զենմանատոնի
մատակարարութե քոյդ գթութե ա[illegible]
մնադխու բարեաց՝ վերապատուաբար
և սիրաբար ներգործ: որքան զի հաղոր-
դութե նորին առաւել ազդուագու-
նաբար շարահետեւիլ կարասցուք. ի-
ձեռն նոյնոյ Տն մերոյ Յի Քի:

Շնորհօք ամենազօրին Այ․ ես նու
աստանձնս բանի սպասաւոր
տէր Ոսկան յերկրէն արարատոյ 'ի
դիւցազնաքաղաքէն Երևանայ․ ողորմու
թբ ամենասրբոյ երրորդութեն․ և
բարեխօսութբ սրբուհւոյ ամենօրհ
նելոյ Ածածնին զաղօթամատոյցս զայս
որև չարչարանաց Տն Յի մտածու
թիւք արտադրեալ թարգմանեցի 'ի
լեզուէ դաղղատացւոց 'ի հայս բար
բառ․ զորս շարադրեցի սրբագրու
թբ․ և ետու տպել 'ի տպարանի
սրբոյ էջմիածնի․ և սրբոյն սարգսի
զօրավարին․ որոյ աւարտն եղև նոր
թուոջ փրկչին հազարորդի վեցհա
րիւրորդի․ վաթսներորդի եօթն
երորդի․ իսկ հայոց հազարորդի
հարիւրորդի վեշտասանորդի․ նամ
ռեանն Յոհաննիսի․ որոյ աւուրք էին
քսաներորդ ութերորդ։ 'Ի հայ
րապետութեան Տեառն Յակոբու
հայոց կթղկսի․ և յիշխանութե վիլ
հելմուսին․ քաղաքիս Ամստերդա
մու․ ընդ հովանեաւ սրբոյս սարգսի
զօրավարի։ Արդ․ որք հանդիպիք
ե

և օգտիք 'ի սմանէ՝ յիշեսջիք զմե-
ղուցեալ զոսկան վարդապետն.
Եւ դուք որք յիշէք յիշեալ լիջիք 'ի
Քէ Յէ Տէ մերմէ. որ է օրհնեալ
անզրաւաւ յաւիտենիւ. Ամէն:

ՎԵՐՋ:

İBB Eyüp Sultan Halk ve Çocuk Kütüphanesi
ERM1382
255.07.02.01.06.00/